

Sygn. akt III AUa 583/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban (spr.) SSO del. Alicja Podlewska
Protokolant:	Aleksandra Portaszkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2012 r. w Gdańsku

sprawy S. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

na skutek apelacji S. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 lutego 2012 r., sygn. akt VI U 1095/11

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 583/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu S. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji pozwany wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.1983.8.43 ze zm.), ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach jak również do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25 letniego okresu ubezpieczenia.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu, odwołujący wskazał, iż pracodawca popełnił błąd w wystawionym świadectwie pracy a ubezpieczony nie może ponosić ujemnych tego konsekwencji.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż łączny okres ubezpieczenia powoda wyniósł 21 lat, 1 miesiąc i 20 dni.

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2012r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy - VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne. Ubezpieczony S. B.(ur. dnia (...)), dnia 7 marca 2011 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 21 lat, 1 miesiąc i 20 dni, w tym okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 7 lat, 10 miesięcy i 20 dni. Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu łączny okres składkowy i nieskładkowy wynoszący: od dnia 3.10.1970r. do 23.02.1983r. - (...)(...) 12 lat, 4 miesiące, 22 dni; od dnia 24.02.1983r. do 1.05.1983r. - ubezpieczenie rolne - 2 miesiące, 6 dni; od dnia 2.05.1983r. do 16.05.1983r. (...) - 15 dni; od dnia 17.05.1983r. do 18.09.1983r. - ubezpieczenie rolne - 4 miesiące, 3 dni; od dnia 19.09.1983r. do 24.09.1989r. - (...) - 6 lat, 6 dni; od dnia 25.09.1989r. do 31.12.1989r. - (...) S.A.- 3 miesiące, 6 dni; od dnia 1.01.1990r. do 28.02.1992r. - (...) - 2 lata, 1 miesiąc, 28 dni. W okresie od dnia 17 kwietnia 1967r. do dnia 2 października 1970r. ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców M.i B. B.w miejscowości K.gmina G.(obecnie Ś.), obejmującym łącznie ok. 25 ha. W okresie tym w gospodarstwie były konie, proste maszyny rolnicze jak pług, brony. Rodzice ubezpieczonego uprawiali buraki cukrowe, zboża, ziemianki, buraki pastewne, buraki siewne, były również łąki i las. Hodowali krowy (12-14 sztuk), świnie (około 50 sztuk), drób. Wszystkie zakupione przez rodziców budynki były drewniane, pod strzechą. Zburzono je i zbudowano domy na nowo. Ubezpieczony ukończył siedem klas szkoły podstawowej. Ubezpieczony wykonywał prace przy żniwach a ponadto przy przerywaniu buraków, w polu, przy hakaniu ziemniaków, doił krowy. Pracował też u sąsiadów na tzw. „dorobku”.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, iż odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd ten przywołał znajdujące zastosowanie przepisy prawa i wskazał, że na rozprawie w dniu 8 września 2012r. ubezpieczony stwierdził, że nie pracuje zawodowo od 1992r., kiedy to przeszedł na rentę. Domagał się on uwzględnienia 15 lat pracy w warunkach szczególnych, natomiast nie negował, iż nie posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Należy stwierdzić, że ubezpieczony nawet przy hipotetycznym uwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 17.04.1967 roku do dnia 2.10.1970 roku nie legitymuje się co najmniej 25 letnim okresem ubezpieczenia. Mając na uwadze, iż poczynione w sprawie ustalenia potwierdziły, iż ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, Sąd uznał, iż nie było potrzeby dokonywania oceny czy praca w okresie od 3 października 1970r. do 23 lutego 1983r. w (...)G.była praca wykonywaną w warunkach szczególnych, bowiem wobec nieposiadania wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, ocena ta nie zmieniłaby ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. Dodatkowo należy podkreślić, iż o przyznaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku decyduje jedynie łącznie spełnienie przesłanek wskazanych w treści przepisu art. 184 ustawy emerytalne - rentowej FUS. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie. Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnych założeniach, że nie przysługuje mu prawo do wcześniejszej emerytury z powodu braku stażu pracy, nie uwzględnienie faktu prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego i pracy w gospodarstwie rolnym. W ocenie skarżącego błędy te miały istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ przyjęcie takiego ustalenia prowadziło do oddalenia odwołania. Jednocześnie ubezpieczony wniósł o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia z KRUS potwierdzającego fakt podlegania ubezpieczeniu społecznemu z racji prowadzenia gospodarstwa rolnego. Reasumując apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, uwzględnienie odwołania i przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu apelujący umotywował podniesione zarzuty i wnioski, w szczególności wskazując, iż do warunku stażowego należało zaliczyć okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego i pracy w gospodarstwie rolnym, co potwierdza

załączona do apelacji kopia z zaświadczenia z KRUS potwierdzającego fakt podlegania ubezpieczeniu społecznemu z racji prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego S. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, iż ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania wnioskowego świadczenia, tj. prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /t.j. Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227, dalej ustawa emerytalna/. Wskazany przepis wraz z art. 27 i 32 ustawy emerytalnej oraz przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /dalej rozporządzenie/, określają dla mężczyzn następujące przesłanki prawa do wcześniejszej emerytury: ukończony 60 rok życia, 25 letni ogólny staż ubezpieczeniowy, 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed 1 stycznia 1999 r., nieprzystąpienie do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Podkreślenia wymaga, że wskazane wyżej przesłanki spełnione muszą być kumulatywnie. Innymi słowy ustalenie, że ubezpieczony nie spełnia chociażby jednej ze wskazanych wyżej przesłanek, uniemożliwia przyznanie wnioskowanego świadczenia.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy, zwrócić należy uwagę, iż zarówno w przedmiotowej decyzji organu rentowego, jak i uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego oddalającego odwołanie, wskazano, iż S. B. nie legitymuje się 25 letnim ogólnym stażem ubezpieczenia.

W wywiedzionej apelacji ubezpieczony zarzucił nieuwzględnienie przy obliczeniu wskazanego stażu ubezpieczeniowego okresu prowadzenia gospodarstwa rolniczego, z tytułu czego podlegał ubezpieczeniu rolniczemu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zarzut ten uznać należy za chybiony. Przedłożone przez ubezpieczonego wraz z apelacją zaświadczenie wystawione przez KRUS /k. 87/ potwierdza objęcie S. B. społecznym ubezpieczeniem rolników w okresach od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1982r. oraz od 1 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1988r., jednak podkreślenia wymaga, iż wskazane okresy w całości zostały uwzględnione przy obliczeniu ogólnego stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy. Co więcej, jak wynika z zestawienia z dnia 30 stycznia 2012r. przedłożonego przez organ rentowy w toku postępowania przed Sądem Okręgowym /k.79/, podstawę dwóch okresów przyjętych do ogólnego stażu ubezpieczeniowego, tj. od 24 lutego 1983r. do 1 maja 1983r. i od 17 maja 1983r. do 18 września 1983r. stanowi właśnie ubezpieczenie społeczne rolników. Wyjaśnić przy tym należy, iż w sytuacji równoczesnego objęcia ubezpieczeniem społecznym w systemie powszechnym /ZUS/, jak o rolników /KRUS/, nie ma prawnej możliwości niejako podwójnego zaliczenia danego okresu do ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Dodatkowo wskazać można, iż Sąd Okręgowy słusznie zauważył, że nawet przy hipotetycznym uwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 17.04.1967 roku do dnia 2.10.1970 roku ubezpieczony nie będzie legitymował się co najmniej 25 letnim okresem ubezpieczenia.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego, trafnie Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia przesłanki 25 letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego, statuowanego treścią art. 184 w zw. z 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Odpowiadając na podniesiony w apelacji zarzut wyjaśnić należy, iż wobec braku spełnienia wskazanej wyżej przesłanki bezprzedmiotowym jest ustalanie okresów, w których wnioskodawca świadczył pracą w warunkach szczególnych, na co trafnie wskazał już Sąd Okręgowy.

Sąd ubezpieczeń rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do świadczenia rozstrzyga bowiem o prawie do konkretnego świadczenia, nie zaś o poszczególnych jego przesłankach. Skoro ubezpieczony nie legitymuje się ogólnym stażem ubezpieczeniowym, brak jest podstaw do badania pozostałych przesłanek warunkujących prawo do emerytury w wieku obniżonym, a zatem i szczególnego stażu pracy. Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie od decyzji odmawiającej przyznanie prawa do emerytury, po ustaleniu, że ubezpieczony nie spełnia tej przesłanki stażu, nie miał zatem podstaw do prowadzenia postępowania celem ustalenia spełnienia pozostałych przesłanek wnioskowanego świadczenia.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny przedmiotowej sprawy i dokonał trafnej jego oceny prawnej, której nie wzruszają podniesione w apelacji zarzuty, a zatem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Mając na uwadze powyższe, na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.